

سورة الفجر

اداره کل پدافند غیرعامل و HSE

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

«و الفتنة اكبر من القتل و لا يزالون يُقاتلونكم حتى يردوكم عن دينكم إن استطاعوا» (بقره/۲۱۷)

و فتنه از قتل بزرگتر می باشد، و مشرکان همیشه با شما قتال می کنند تا شاید اگر بتوانند شما را از دینتان برگردانند

در این آیه مقارنه زیبایی بین فتنه و جنگ دائمی دشمنان دین با دینداران برقرار شده است. این جنگ دائمی بسته به موقعیت‌های زمانی و مکانی و شرایط فرهنگی و علمی شکل و شمایل خاص خود را پیدا می‌کند.

جنگ نرم؛

صحنه رویارویی دروغ های بزرگ با
واقعیت های تردید ناپذیر است

انواع جنگ

دوران استعمار	نوع جنگ	اهداف	ابزارها
استعمار کهن (۱۵۰۰-۱۹۴۵)	جنگ سخت	تصرف سرزمین	ادوات نظامی
استعمار نو (۱۹۴۵-۱۹۹۰)	جنگ نیمه سخت	تغییر حاکمان	تحریک مزدوران داخلی
استعمار فرا نو (۱۹۹۰- تاکنون)	جنگ نرم	دگرگونی باورها و ارزشها و سبک زندگی	رسانه‌های مکتوب، صوتی و تصویری و هر چیزی غیر از ادوات نظامی

جنگ نرم چیست؟

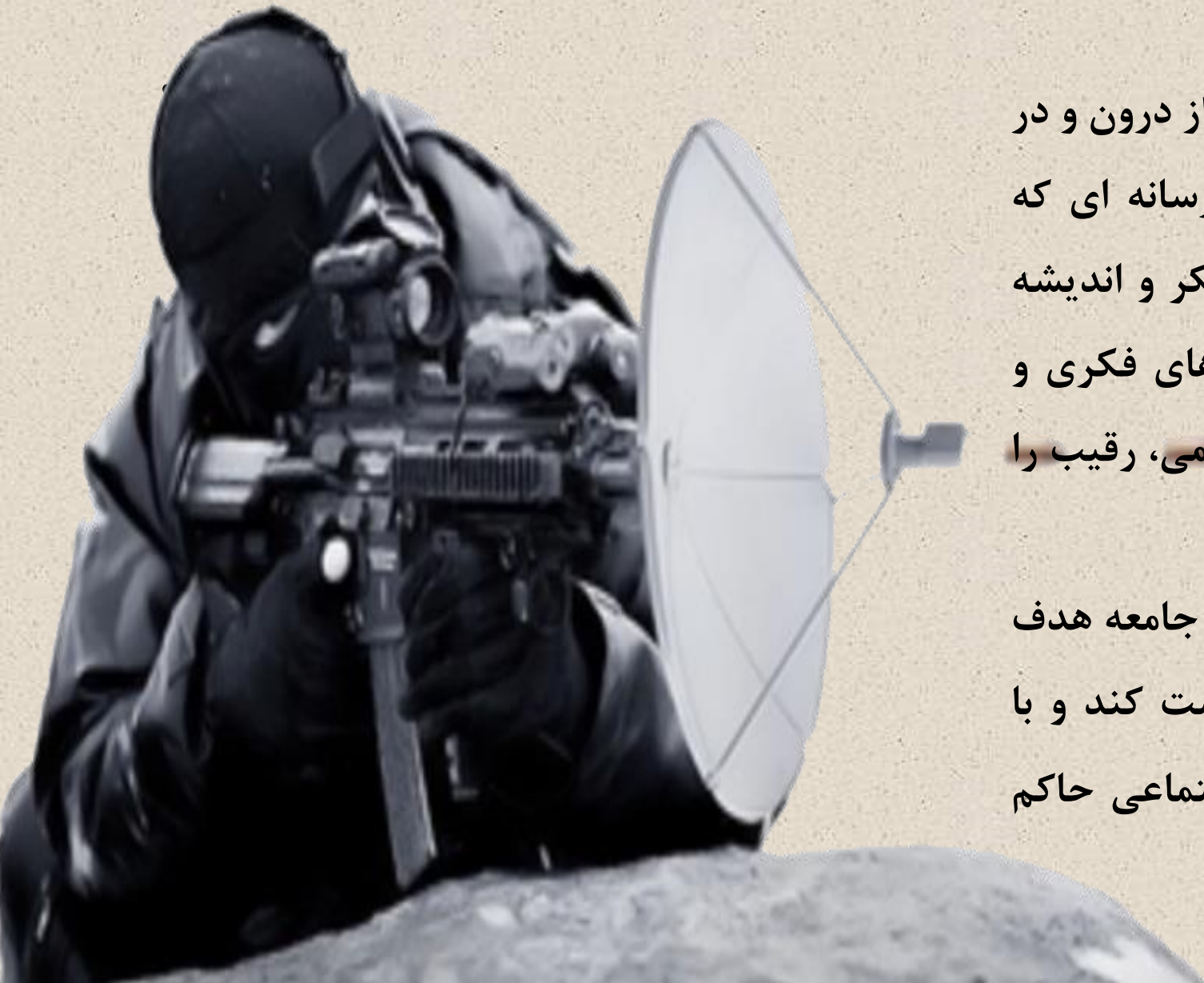

- **جنگ نرم (soft war)**، استفاده دقیق و طراحی شده بدون ابزار فیزیکی و منازعه مستقیم و هدفمند با استفاده از تبلیغات و دیگر اعمالی است که منظور اصلی آن تاثیرگذاری بر عقاید، احساسات، تمایلات و رفتار دشمن، گروه های بی طرف و گروه های دوست است به نحوی که برای برآوردن مقاصد ملی پشتیبان باشد.
- امروزه با توجه به وسعت دنیای ارتباطات و فن آوری های اطلاعاتی و گسترش رسانه های اینترنتی و مجازی، تهاجم کشورهای استکباری از حالت نظامی و سخت (**Hard war**) خارج و به جنگ نرم (**Soft war**) تغییر ماهیت داده است.

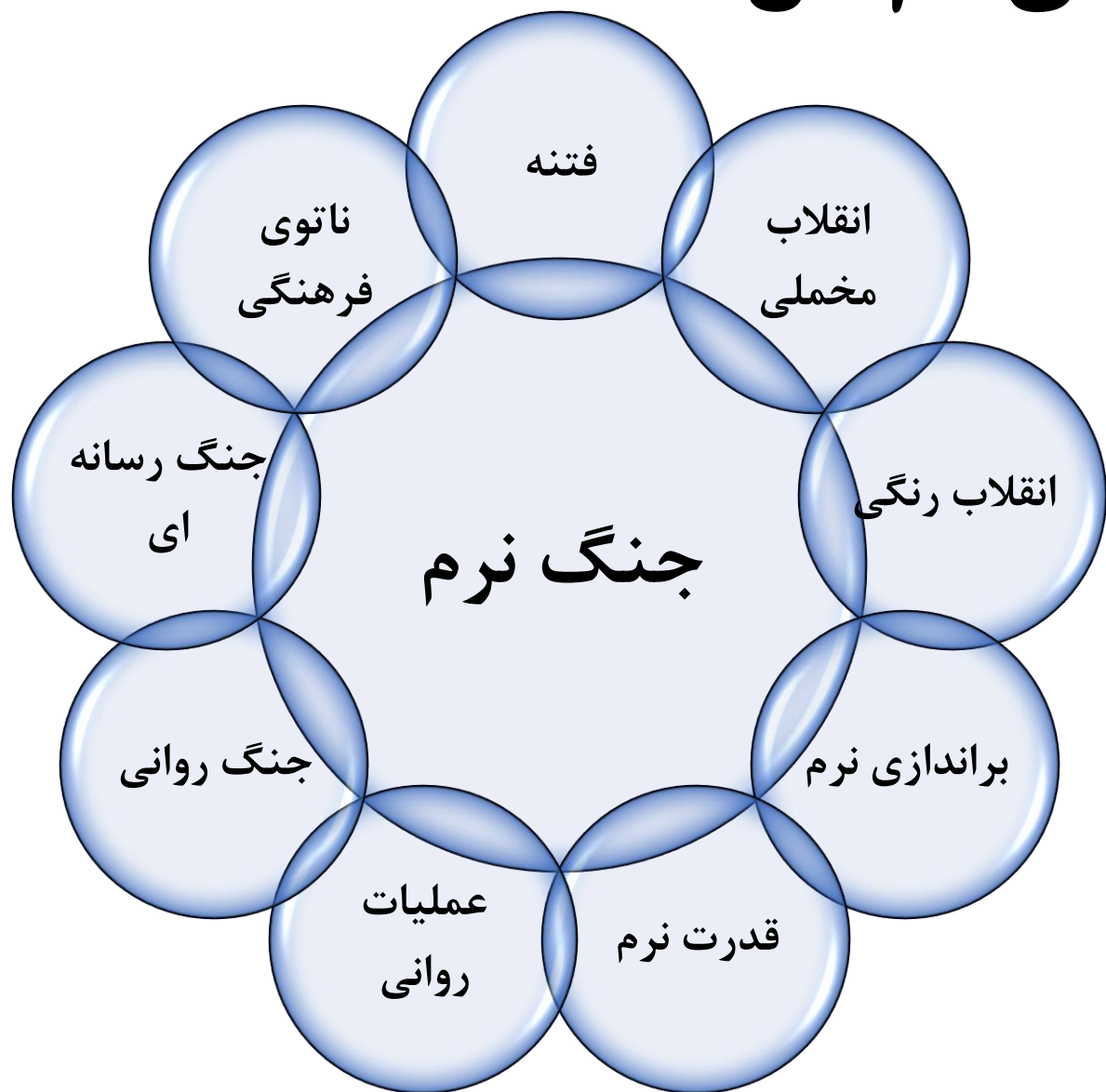
جنگ نرم چیست؟

جنگ نرم در فرهنگ سیاسی به معنی فروپاشی از درون و در حقیقت شامل هرگونه اقدام روانی و تبلیغات رسانه ای که جامعه هدف را نشانه گرفته و با هدف گرفتن فکر و اندیشه ملت ها نقش مهمی را در سست کردن حلقه های فکری و فرهنگی جوامع ایفا می کند و بدون درگیری نظامی، رقیب را به انفعال یا شکست وا می دارد.

جنگ نرم در پی از پای در آوردن اندیشه و تفکر جامعه هدف است تا حلقه های فکری و فرهنگی آن را سست کند و با بمباران خبری و تبلیغاتی در نظام سیاسی- اجتماعی حاکم تزلزل و بی ثباتی ایجاد کند

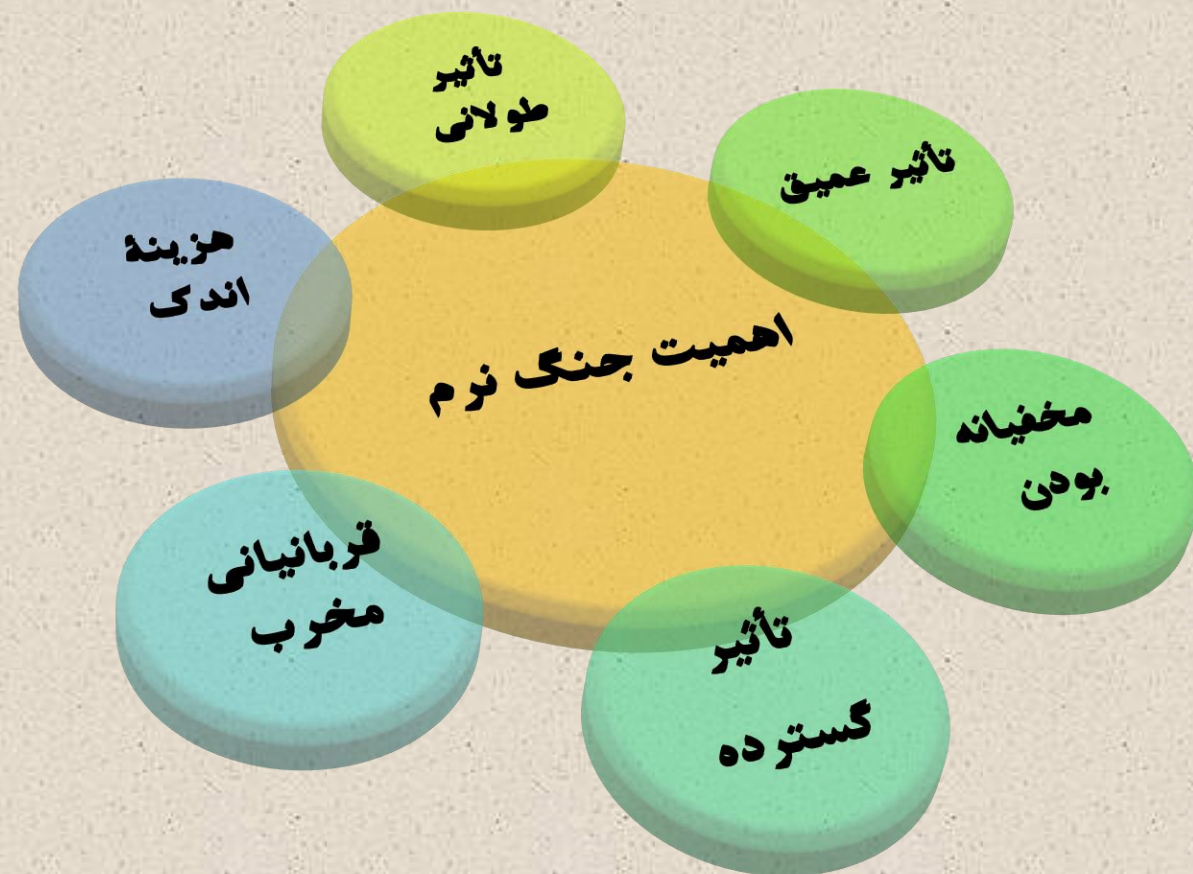

واژه های هم افق

در اصطلاحات نظامی و سیاسی، اصطلاحاتی از قبیل «جنگ روانی»، «عملیات روانی»، «انقلاب مخملی»، «انقلاب رنگی» و «جنگ رسانه‌ای» همگی از اشکال و انواع جنگ نرم و بعضاً به صورت ناشیانه‌ایی به عنوان مترادف جنگ نرم به شمار می‌روند. در همه این موارد هدف این است که اراده و خواست مهاجمان بدون استفاده از ابزار و وسایل نظامی بر دیگران تحمیل شود

فربب دشمن
بهتر از
شکست دادن
اوست

دشمن از دنبال کردن جنگ نرم به دنبال رسیدن به چهار هدف کلان است:

اهداف اختصاصی

استحاله فرهنگی

استحاله سیاسی

ایجاد رعب و وحشت

اختلاف افکنی

ترویج روحیه یاس و ناامیدی

کاهش روحیه و کارایی

ایجاد اختلال

ایجاد بی تفاوتی

تقویت نارضایتی های ملت

بحرانی و حاد نشان دادن اوضاع کشور

۱- **تغییر باور**: تغییر دادن باورهای اجتماعی ناشی از اعتقادات

مذهبی و فرهنگ اصیل جوامع هدف

۲- **تغییر افکار**: تغییر دادن شیوه فکر کردن جامعه در خصوص

اهداف و برنامه های کلان

۳- **تغییر رفتار**: تغییر دادن رفتار دولت و مردم در جامعه هدف

متناسب با خواست دشمن

۴- **تغییر ساختار**: ایجاد تغییر در ساختارهای حکمرانی و سیاسی،

دفاعی و... در کشور

سیاست جنگ نرم

| تغییر باطن و سیرت

| دین

| استقلال

مقابله با بیگانه

| خانواده

مسئله‌ی «زن و مرد»

| تغییر باورهای مردم

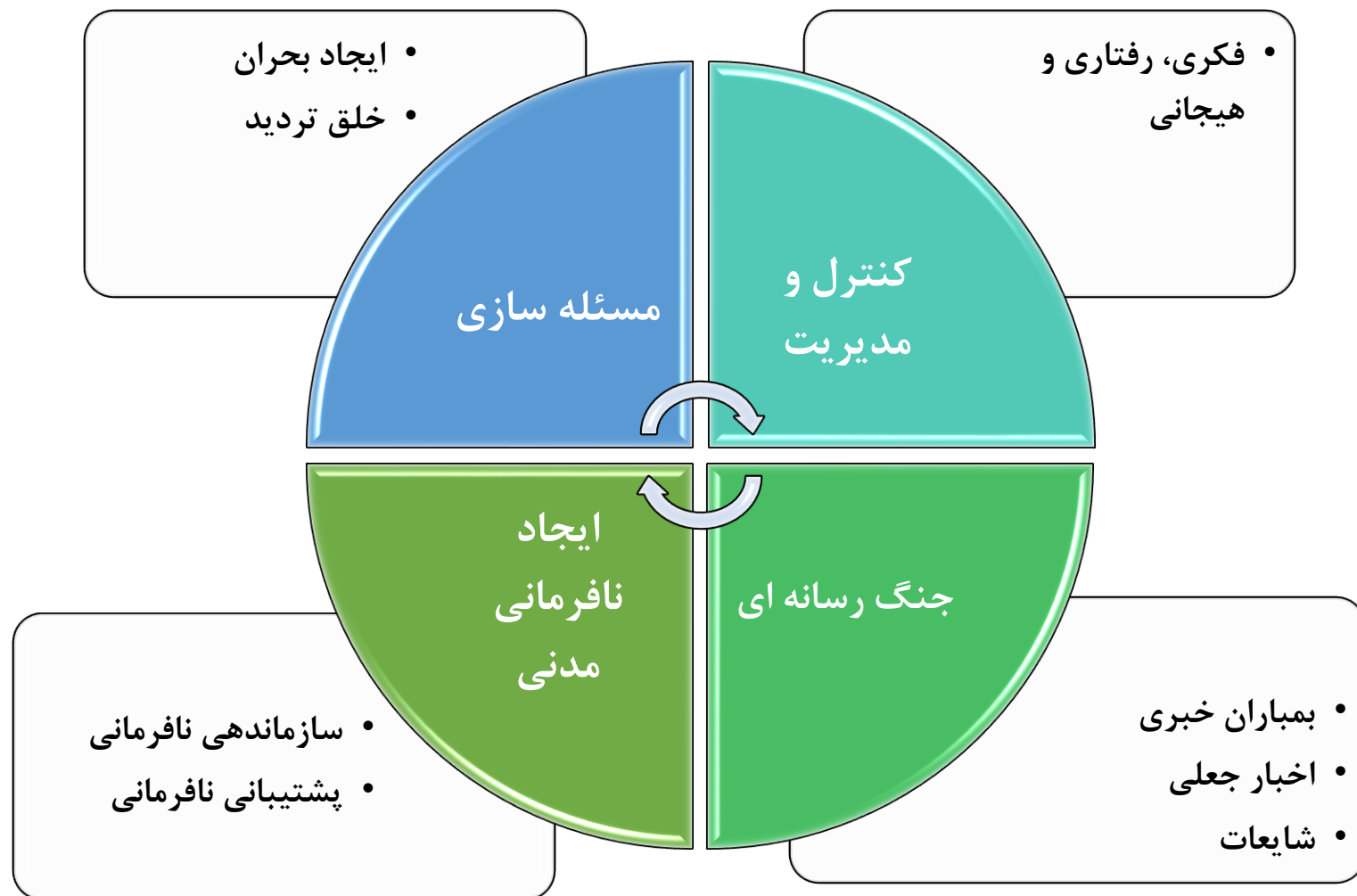
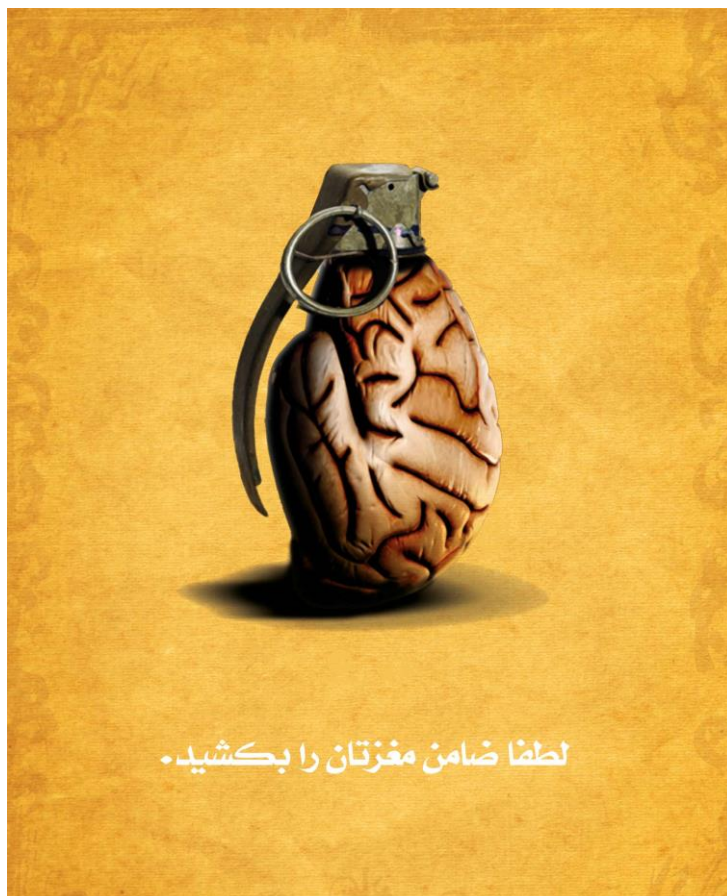
نسبت به رژیم فاسد و مستبد گذشته

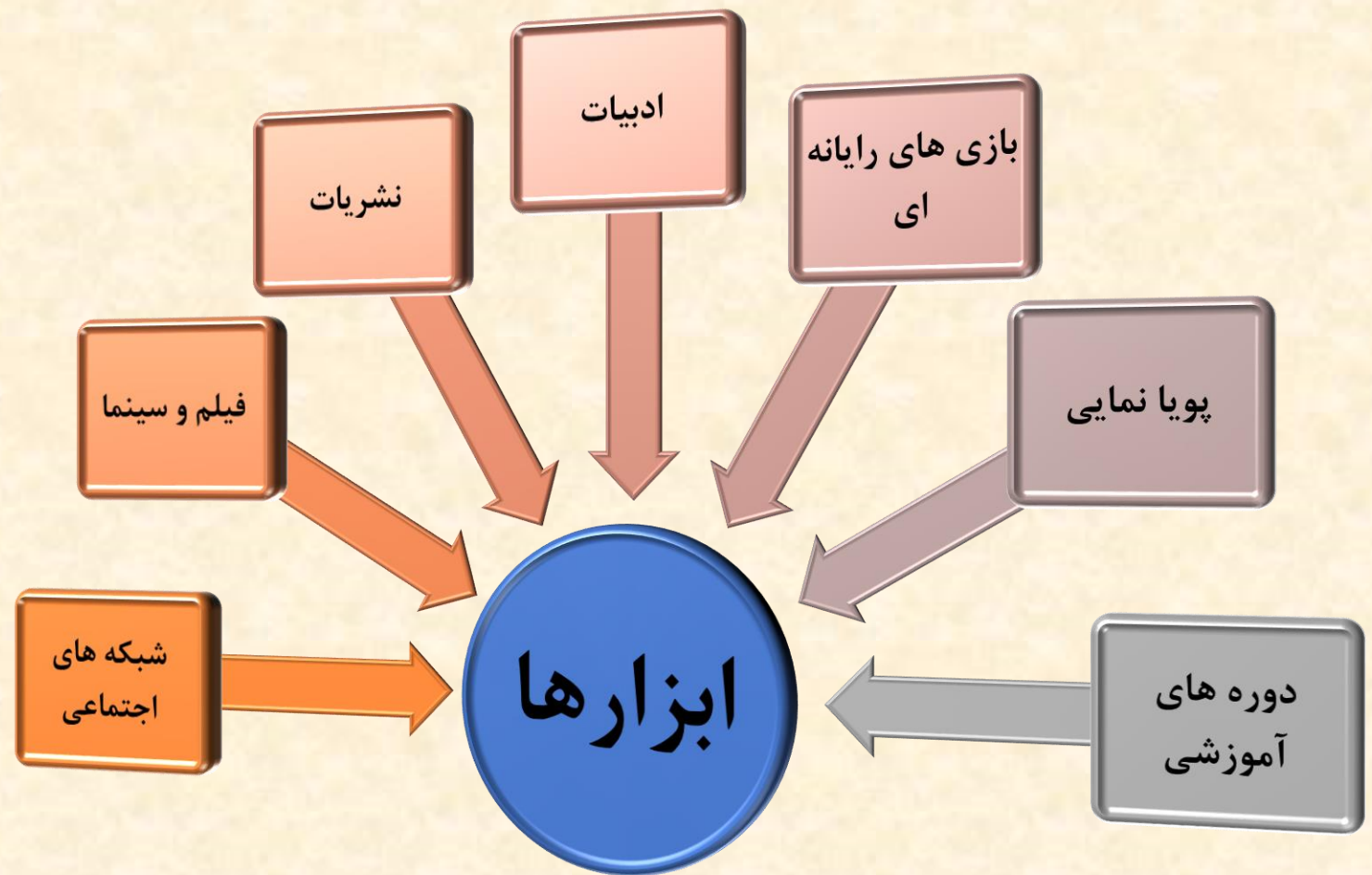
| مردم‌سالاری اسلامی
و مسائل گوناگون فرهنگی

مطرح شده در بیانات رهبر انقلاب در دیدار رئیس و مدیران سازمان صداوسیما

۱۳۹۴/۰۷/۲۰

تاکتیک های جنگ نرم

حوزه های فعالیت

حوزه فرهنگی

حوزه سیاسی

حوزه اقتصادی

حوزه اجتماعی

حوزه علمی

حوزه سلامت و
زیستی

پدافند غیر عامل و جنگ نرم در حوزه سلامت

فعالیت جنگ نرم در حوزه های سلامت دارای پراکندگی گسترده ای بوده است
ایجاد آسیب های روانی، جسمی و تغییر الگو و سبک زندگی از بارز ترین حملات
جنگ نرم در حوزه سلامت و زیستی به شمار می آیند.

ازجمله مصادیق جنگ نرم که در زیر مجموعه ی موضوعات پدافند غیر عامل قرار می
گیرد، شایعات رایج در شبکه های اجتماعی است و اخبار کذب را باید مهمترین و
قدیمی ترین تاکتیک های جنگ روانی دانست.

برخی از شایعات به امنیت اجتماعی یا حوزه سلامت و بهداشت مربوط می شود.

پدافند غیر عامل و جنگ نرم در حوزه سلامت

یکی از رایج ترین شایعات در شبکه های اجتماعی، اخبار نادرست مربوط به مسائل پزشکی، بهداشت و سلامت است.

اینگونه پیام ها غالبا خبر از آلودگی یک ماده غذایی، مرگبار بودن یک دارو یا شیوع بیماری های مهلک می دهند و در برخی از موارد نیز کاملا هدفمندانه و به منظور ضربه زدن به اعتبار برندهای خاص غذا یا دارو منتشر میشوند.

به دلیل حساسیت و البته جذابیت این دسته اخبار، دریافت کنندگان آن بدون چک کردن صحت و سم مطلب، یا منبع خبر، آن را برای دیگران ارسال می کنند.

آسیب های روانی

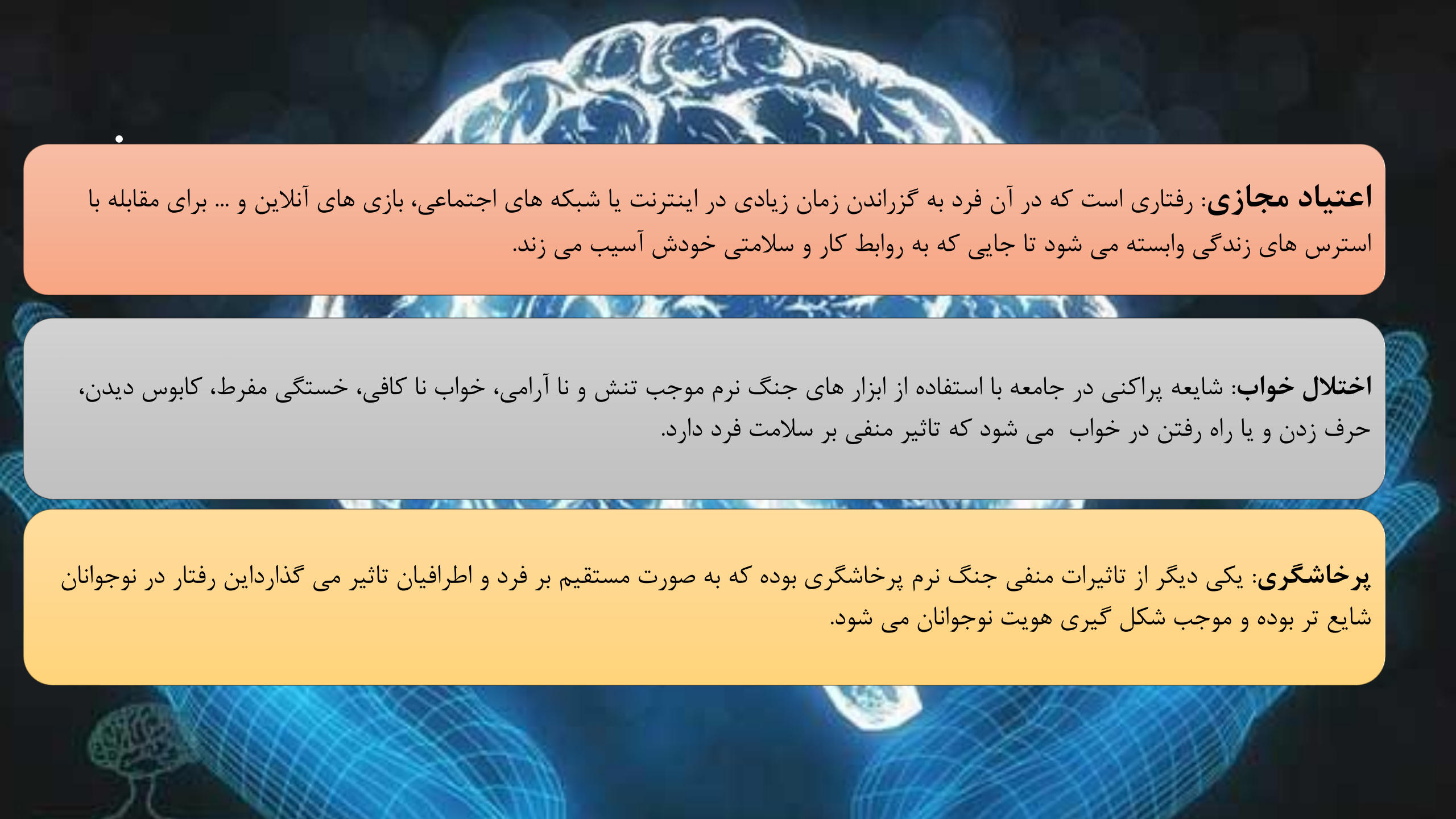

استرس و اضطراب: ورود اخبار کذب، اطلاعات آلوده و شایعه پراکنی تاثیر مستقیمی بر سلامت روان فرد و اجتماع دارد و موجب ایجاد نا آرامی در جامعه و اختلالات روانی نظیر استرس، اضطراب، اختلالات خواب، تنش و عدم اطمینان به اخبار ملی، می شود.

اعتیاد: مواد مخدر یکی از پنج آسیب مهم و جدی کشور بوده، ترویج استفاده از مواد دخانی و مشروبات الکلی در رسانه های غربی، و عادی سازی آن موجب گرایش افراد به ویژه جامعه جوان کشور خواهد شد، این امر موجب تزلزل بنیان خانواده، از بین رفتن نیروی کار، افزایش هزینه های درمان و مانع توسعه یافتگی کشور خواهد شد

خودکشی: از نمونه تهاجم های فرهنگی جنگ نرم که تاثیر مستقیمی بر سلامت افراد دارد، خودکشی است. امروزه آمار خود کشی در بین جوانان و نوجوانان به علت ایجاد یاس و نا امیدی افزایش یافته است.

افسردگی: ایجاد یاس و نا امیدی در جامعه موجب بی حوصلگی، گریز از فعالیت و بی میلی است که می تواند بر افکار، رفتار، احساسات و تندرستی یک فرد تاثیر بگذارد

اعتیاد مجازی: رفتاری است که در آن فرد به گزrandن زمان زیادی در اینترنت یا شبکه های اجتماعی، بازی های آنلاین و ... برای مقابله با استرس های زندگی وابسته می شود تا جایی که به روابط کار و سلامتی خودش آسیب می زند.

اختلال خواب: شایعه پراکنی در جامعه با استفاده از ابزار های جنگ نرم موجب تنش و نا آرامی، خواب نا کافی، خستگی مفرط، کابوس دیدن، حرف زدن و یا راه رفتن در خواب می شود که تاثیر منفی بر سلامت فرد دارد.

پرخاشگری: یکی دیگر از تاثیرات منفی جنگ نرم پرخاشگری بوده که به صورت مستقیم بر فرد و اطرافیان تاثیر می گذارد این رفتار در نوجوانان شایع تر بوده و موجب شکل گیری هویت نوجوانان می شود.

تغییر سبک الگوی غذایی: سبک غذایی هر قوم یا جامعه بر اساس شرایط محیطی، جغرافیایی، نوع زندگی، روابط اجتماعی متفاوت است، اما ترویج استفاده از غذاهای آماده همچون فست فود ها و نوشیدنی هایی با میزان قند بالا اثری مستقیم بر بیماری هایی همچون چاقی و اضافه وزن، دیابت و فشار خون و چربی خون و ... خواهد شد

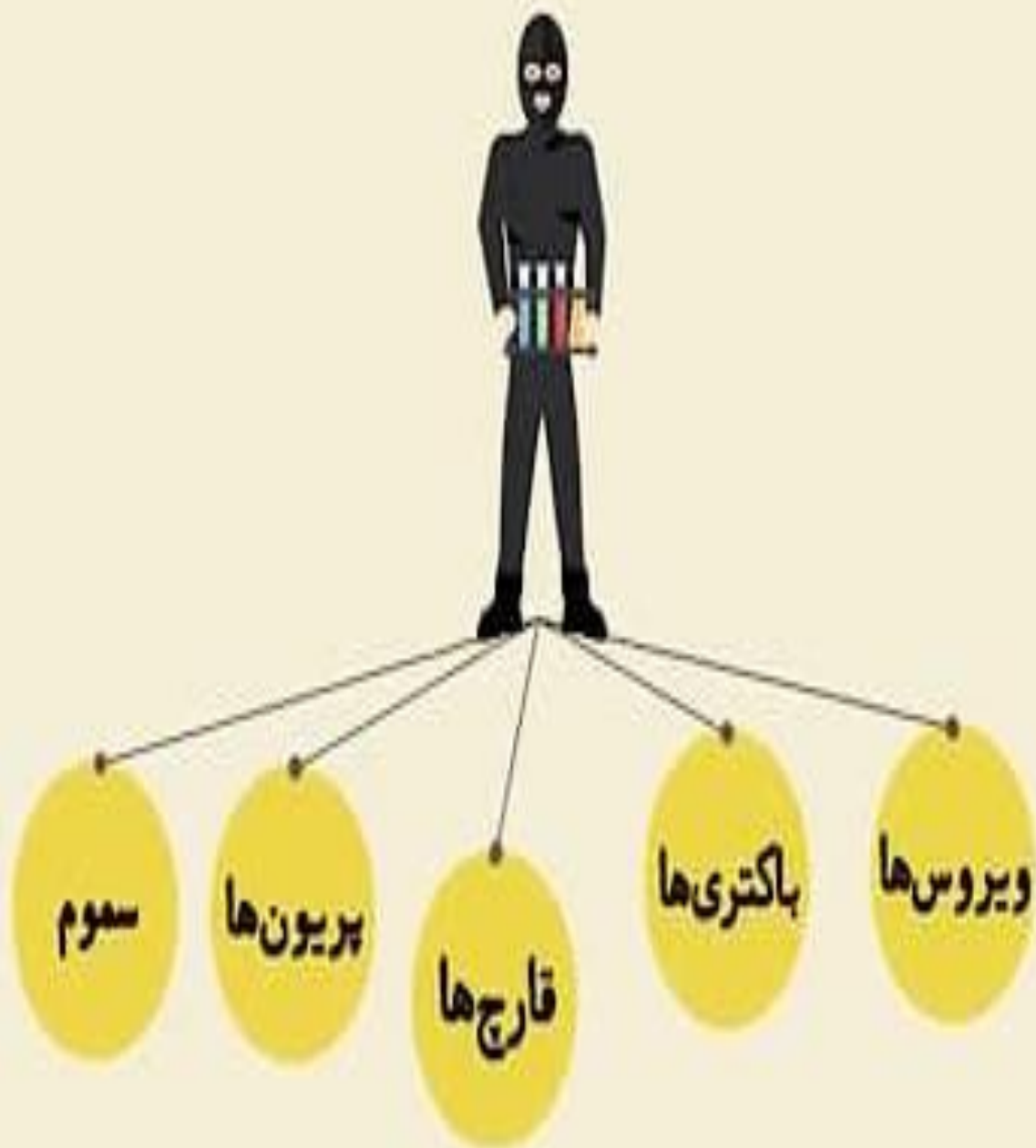
بیماری های مقاربتی: از شایع ترین بیماری های واگیر دار در بین جوانان، بیماری های مقاربتی هستند، رسانه های غربی با ترویج فحشا و عادی ساز روابط نا مشروع موجب افزایش آمار ابتلا به بیماری های مقاربتی خواهند شد. تاثیرات بیماری های مقاربتی مختص فرد نبوده و در دراز مدت جامعه را نیز درگیر خواهد کرد.

اختلال های حرکتی: استفاده بیش از حد از فضای مجازی نیز نوعی جنگ نرم بوده و موجب ایجاد اختلال های حرکتی، خارج شدن ستون فقرات از حالت طبیعی، افتادن سرشانه ها، درد های مفاصلی ناشی از نشستن های نا صحیح و طولانی مدت خواهد شد.

ضعف بینایی: استفاده بیش از حد از فضای مجازی و بازی های کامپیوتری موجب خستگی چشم، درد و سوزش چشم، خشکی و تاری دید می شود.

عوامل زیستی

به موجودات زیستی به ویژه میکروارگانیسم ها (ویروس، باکتری، قارچ، انگل، پریون) یا مواد سمی مشتق شده از آنها که به صورت طبیعی یا غیرطبیعی مانند دستکاری ژنتیک توانایی ایجاد بیماری یا مرگ در انسان، حیوانات، گیاهان و آسیب به محیط زیست را داشته باشند،

تهدید زیستی

هر نشانه رویداد و اتفاق زیستی که به صورت طبیعی و غیرطبیعی و عمدی توانایی و احتمال تضعیف یا نابودی سرمایه های زیستی یا اختلال در اقتصاد و امنیت کشور را از طریق به خطر انداختن یا تخریب و نابودی سرمایه های زیستی در حوزه های شش گانه انسان دام نباتات غذا دارو آب محیط زیست و منابع طبیعی داشته و سلامت امنیت و اقتصاد جامعه را به خطر می اندازد.

جنگ زیستی

به مفهوم استفاده هدفمند و عامدانه از سلاح‌های عوامل زیستی، با منشا مشخص (کشور متخاصم) یا نامشخص و وقوع بحران‌های زیست‌ای دارای پیامدهای احتمالی فراگیر نظر تلفات گسترده جمعیتی یا ترکیب با تهدیدات امنیتی و اقتصادی و بروز یک بحران زیستی با میزان وسعت در سطح ملی (اپیدمی) جهانی (پاندمی) که منجر به مخاطره افتادن مولفه‌های اصلی امنیت ملی کشور گردد.

سلاح زیستی

عوامل زیستی طبیعی و دستکاری شده
(مهندس ژنتیک) هستند که قابلیت
های آنها به نفع اهداف تعیین شده
مسلح شده اند؛ این سلاح های زیستی
با تجهیزات و ابزارهای مختلف نظامی و
غیرنظامی شلیک، پرتاب و منتشر
می شوند.

قواعد اساسی و ملاحظات عملیات پدافند غیرعامل

- ۱- مدیریت دارایی ها، مخاطرات و پیامدها
- ۲- کنترل هم افزایی تهدیدات
- ۳- کنترل هم افزایی آسیب پذیری ها و وابستگی های متقابل
- ۴- کنترل و مدیریت تخریب آشناری و تاخیر در لایه های پیامدی
- ۵- توسعه قابلیت تاب آوری، تداوم کارکرد، بازیابی، بازسازی، بازتوانی
- ۶- کنترل و کاهش پیامدهای آسیب رسان به مردم
- ۷- تمرکز بر مراکز حیاتی، حساس و مهم
- ۸- هم افزایی مولفه های دفاع ترکیبی
- ۹- مصون سازی در برابر تهدیدات درون زا
- ۱۰- پدافند غیرعامل در عمق

اهداف عملیاتی نظام پدافند غیر عامل

هدف کلان عملیات پدافند غیر عامل، صیانت و حفاظت و دفاع غیر عامل از پهنه سرزمینی، زیرساخت ها و مردم است که تحقق آن، مستلزم دستیابی به اهداف عملیاتی زیر می باشد:

۱- صیانت و دفاع از مردم در برابر تهدیدات

۲- حفظ و تداوم کارکرد های اساسی زیرساخت های مرتبط با مردم

۳- رصد، پایش، تشخیص، هشدار و اشراف اطلاعاتی نسبت به تهدیدات

۴- حفظ و ارتقاء آمادگی زیرساخت ها و مردم در برابر تهدیدات

۵- دفاع غیر عامل سرزمینی از پهنه های حیاتی زیرساختی کشور

۶- طرح ریزی و راهبری اجرای عملیات مقابله و پاسخ اضطراری جامع و ترکیبی

۷- هماهنگی عملیاتی بین دستگاهی و راهبردی و هدایت تجمیعی انواع عملیات های پدافند غیر عامل و پدافند نوین و

ترکیبی در سطوح مختلف

عملیات پدافند نوین:

به مجموعه اقدامات پدافند غیرعاملی که در زمینه مصون سازی، آمادگی، پاسخ و مقابله با تهدیدات شیمیایی، زیستی، پرتویی، سایبری و نظامی انسان ساخت و سایر تهدیدات نوین با منشاء دشمن و جلوگیری از هم افزایی با سایر مخاطرات و محدودسازی پیامدهای احتمالی انجام می شود و باعث کاهش اثرات تهدیدات و محدودسازی دامنه پیامدهای مخرب آن می گردد، پدافند نوین گفته می شود.

عملیات پدافند رسانه ای و آرام بخشی درون سازمان و مردم محور

به استفاده هدفمند و برنامه ریزی شده از تبلیغات و سایر عناصر رسانه ای در جهت آگاهی بخشی، آرام بخشی، اطلاع رسانی و تاثیرگذاری بر روی فکر، ذهن، باور، مواضع و رفتار مردم به منظور مقابله با هم افزایی پیامدهای امنیتی مردم بواسطه عملیات رسانه ای دشمن و آرام بخشی به مردم و در جهت پشتیبانی از تحقق سیاست ها و اهداف طرح های عملیاتی پدافند غیر عامل اطلاق می شود.

نظام دیده بانی
پدافند غیر عامل

اشراف اطلاعاتی

نظام دفاع ملی و
حقوق بین الملل

نظام آموزش
پدافند غیر عامل

نظام مدیریت و
ذخیره سازی
اطلاعات پدافند

نظام غربالگری

نظام آمادگی و
پاسخ

نظام اطلاع رسانی
و آرامش بخشی

نظام بسیج منابع
انسانی

نظام پشتیبانی

نظام قرنطینه و
محدود سازی

نظام غذا و دارو

۱- رویکرد عملیاتی پیش بینانه ←

عدم غافلگیری و ایجاد آمادگی برای رویارویی

۲- رویکرد عملیاتی پیش گیرانه ←

کاهش غافلگیری و برطرف کردن آسیب
پذیری های عمده و ارتقاء آمادگی های مقابله

۳- رویکرد عملیاتی پیش کنش گرایانه ←

برهم زدن تمرکز و انصراف دشمن از اقدام

۴- رویکرد عملیاتی مقابله ←

برنامه قبلی جهت مواجهه احتمالی

۵- رویکرد عملیاتی عکس العملی ←

بهبود پیامد ها و ضایعات و خسارات

راهکارهای کلی در نظام عملیاتی پدافند غیرعامل

- ۱- سازماندهی عملیاتی و طرح ریزی و نهادینه سازی ساختار ها
- ۲- سازماندهی و تهیه و نهادینه سازی برنامه های عملیاتی طراحی، آموزش، تمرین و رزمایش و حصول به آمادگی حداکثری و توانمند سازی مدیران، کارشناسان و آحاد مردم در ذات برنامه های دستگاه های اجرایی و ارتقا دائمی آمادگی ها
- ۳- مدیریت و کاهش مخاطرات CBRNE
- ۴- تاکید بر طرح های خود حفاظتی در زیر ساخت ها و دستگاه ها بعنوان دفاع نقطه ای ذاتی با ساختار سازی و تعیین نقش ها
- ۵- روزآمدسازی مداوم ظرفیت ها و زیرساخت ها ی سخت افزاری و نرم افزاری و مغز افزاری جهت حفظ آمادگی برای پاسخ سریع به تهدیدات

وظایف کمیته های پدافند غیرعامل در هر بخش یا معاونت

- ۱- طرح های خودحفاظتی و پاسخ و مقابله با تهدیدات را تهیه و نسبت به سازماندهی، تعیین نقش، برقراری ارتباط، آموزش، تجهیز، تمرین و رزمایش کارکنان اقدام کنند.
- ۲- برنامه تضمین تداوم کارکردهای اساسی و خدمات ضروری و قابلیت برگشت پذیری در شرایط اضطراری را با انجام وظایف ذاتی و تخصصی خود تهیه و اجرا کنند.
- ۳- نسبت به رصد و پایش دائمی آسیب پذیری ها و مقابله و کاهش تهدیدات درون زا و پیامدهای آن اقدام کنند.
- ۴- نسبت به آموزش و توجیه مدیران، کارشناسان و کارکنان زیر مجموعه در خصوص وظایف خود در نظام جامع عملیاتی پدافند غیرعامل اقدام کنند.

راهبرد ها

برای مقابله **رسانه** ابزار مناسبی برای تنویر افکار عمومی در عصر حاضر می باشد. این ابزار فرهنگی باید فضایی را برای برخورد سالم و سازنده اجتماعی، سیاسی و فرهنگی از طریق ارائه دیدگاه ها و اطلاع رسانی مناسب در بین جامعه جهانی ایجاد نماید در واقع ارائه این فرایند از سوی رسانه ها بیانگر توسعه و پویایی تحرک جوامع کنونی محسوب می شود.

از سوی دیگر یکی از واقعیت های انکار ناپذیر عصر حاضر رسانه ها ایجاد بحران و بحران سازی می باشد که از طریق ابزار شایعه و انتشار اطلاعات و اخبار کاذب و نادرست جامعه جهانی و افکار عمومی را با توجه به سیاست های حاکم بر امپریالیسم رسانه ای تحت تاثیر خود قرار می دهد

راهبرد ها

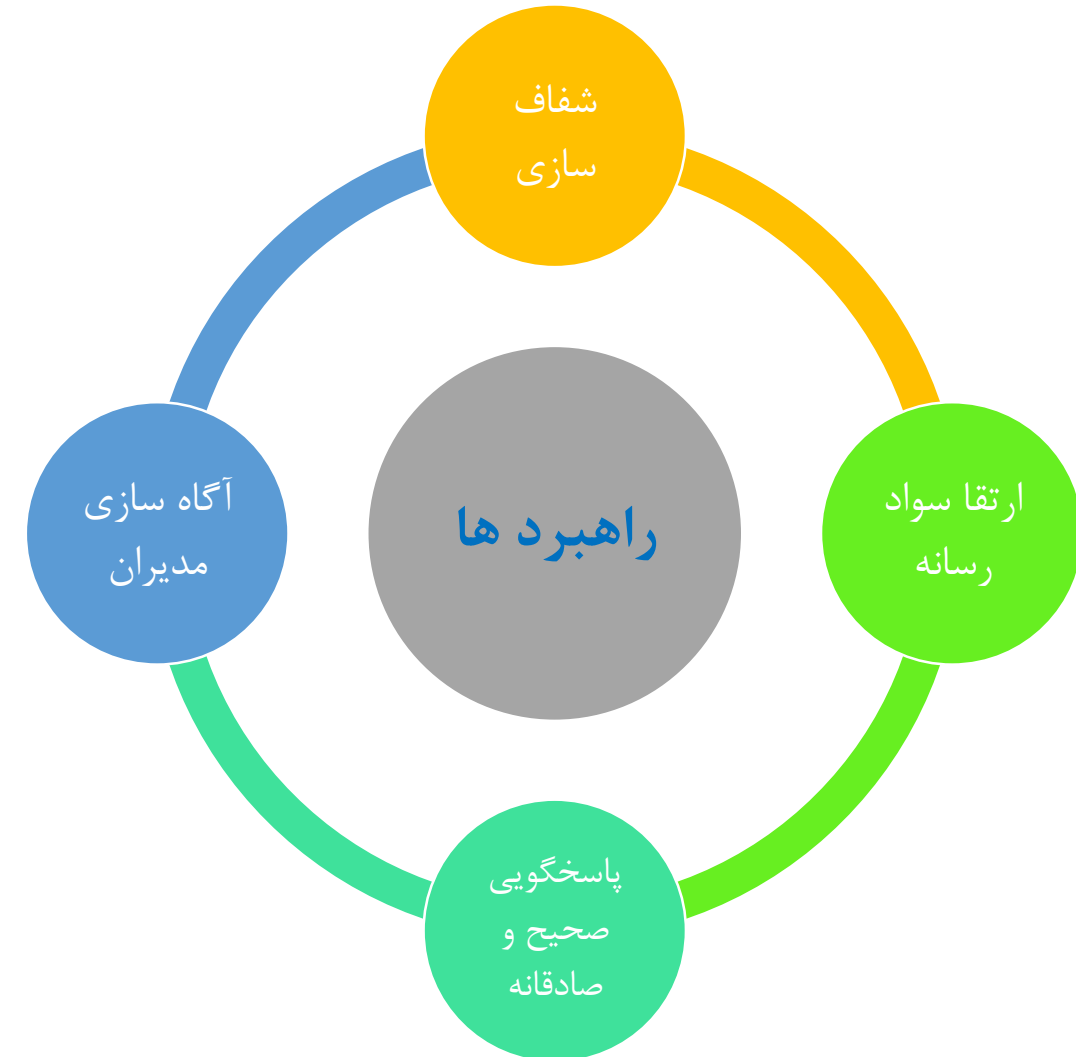
یکی از رایج ترین شایعات در شبکه های اجتماعی، اخبار نادرست مربوط به مسائل پزشکی، بهداشت و سلامت است.

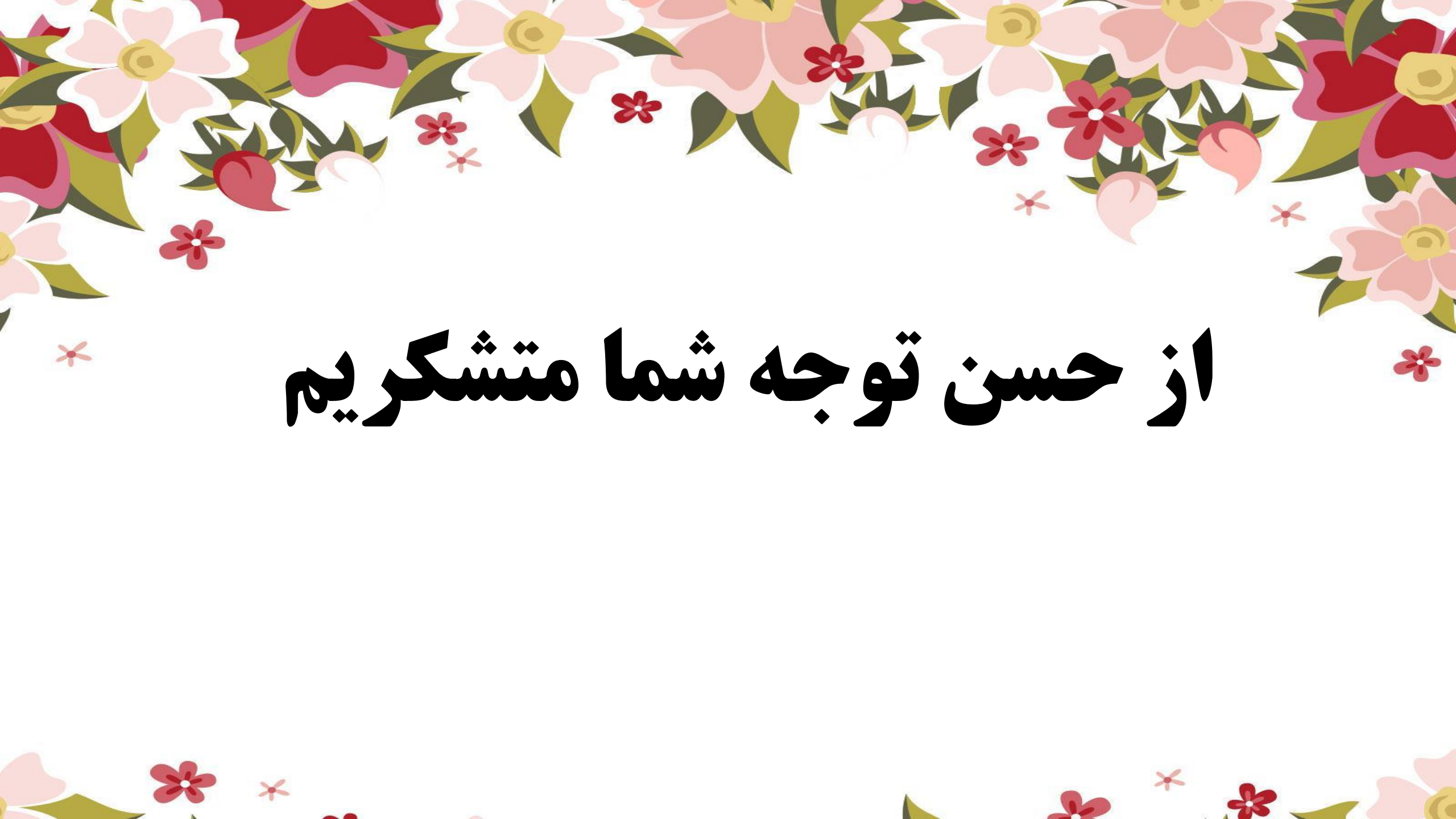
اینگونه پیام ها غالبا خبر از آلودگی یک ماده غذایی، مرگبار بودن یک دارو یا شیوع بیماری های مهلک می دهند و در برخی از موارد نیز کاملا هدفمندانه و به منظور ضربه زدن به اعتبار برندهای خاص غذا یا دارو منتشر میشوند.

به دلیل حساسیت و البته جذابیت این دسته اخبار، دریافت کنندگان آن بدون چک کردن صحت و سم مطلب، یا منبع خبر، آن را برای دیگران ارسال می کنند

راهبرد ها

از حسن توجه شما متشکریم